

Emnenr. 10

Tilleggsspørsmål nr.

Emne: Lyngving og Mosing

Oppskr. av: Anders Grostøl

(adresse): Rokke om Farsund

Fylke:

Herad:

Bygdelag:

Gard:

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ja

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

I Lyngving.

Før ca 100 år sian va der moje mindre dörka jor hel der nå a, a mange sta i den dörka jora va der folk a store stein.

Da va seint arbeia mine hol i en stein ma et minebor a jedu som va stälsett i krossinga. Sa så sprang steinen kleint när han sko gjodes ma minekrud. Filt slo en lonta sond när en ladde minekrude ma en labolt a jedu som hadde ei lang hola i den eine sia så herennen såg ud så. Der i den hola (lokka) sko så lonta vere onne lainga. Så ladde di ma små mole a nakså mjug tagstein som sko stules med så hole på sian a lonta blei fullpakka.

Men kom så en kant a en tagsteinmole for nor lonta när han blei dreven ner, så

Krudblanninga blei skoren
a, så jekk ikkje skade. De va
svart, farlig å bore op et sånt
hol. Men så bore nytt hol
å kasse nytt la i steinen,
så blei sprenginga dyr.

Når folk sian he fått dynamitt
te sprenginga å stålbot te
å bore md, så jenge dd fort
mod for. Na så he folk fått
steinbukk så di kan ta op å fløte
store stein uden å sjode di.

Å den grunn a der nå meir
dørka jor hel der va for, å min-
dre slåta i udyrka jor, der dd
litt va både løng (røslung) ber-
sue (blåber å sjitestryke) å små
ronne å bjørk, eig å viar, som
slåtemannen høgge kviste a som
så bli md i høie.

På dørka jor gro både meir høi
å ber høi, å folk he ettervert lot
at da stoppe seg ber a fo 3 kjyr
gott hel å soltefæl 4-5.

Na så a her så vont å få folke-
help te garsarbei, å arbeidslønna
d så høge at da a reink tab å
sa si vekk te å slå løng, å slå
skrabslåta. De kan treffe ennå
at helst gamle menn som
he hatt te vane å slå løng, at
dei tege jæn, riva å toyje å
jenge i markis ud på vårsia
å elove ei byr løng en gaverode

som for å sjerpe madhogjen hos Kydnan, for di lige grøn smaling ber emu da beste høi i den ha di steune på bassen.

For 50-80 år sian slo mange lynch. Osine den 2 verdenskrig va da ett år at mi fekk så lide høi at folk både lünde å slo lynch her på Gladlanne. Di som hadde regtig slette stykkje kosta på, dei spendi hestene före slåmasjinen a slo lynch om a mæjir. Folk he onest vend seg a om a sli om ja, å dei som ikkje døvt se da frå bodne - hel augdams-åran, di kan kje slå lynch.

Men for 70-80 år sian va der mange som skrapte itob te middagsjewa te kreture med lynch hel lynch å skar. Men da va bare i heiestroge a Lista for på flade Lista va der slettinkje skog å så lide te lynch at da va kje noye å slå. Og va om a far a rakte lynch når han slo i åran 1875 - 1880. Da og he skave mang in da i dei åran.

2. Da va mest om vinteren at der bli sleien lynch te for å heilt ud på våren når en konne finne noye som hadde leie omne snøen så ho va grøn å fresk.

Da kaltes å slå lynch, gå ette

4
slålyng.

3 De va almindelig langorv å en
solig stiv ~~høi~~ ja te slå gras med
sam mi brukte når mi slålyng.

4 De å mannfolksarbeid å slå lynga
men kvinfolk å litt med å lage.

5 Når det va skien lyng om vin-
teren så svigde mi helst de
stykkje å de brann mest
allti ganske snaut. Pa 2 år
kom det så ny lyng igjen å
når den så hadde grodd i 3 år
te så va ho preselig å slå; De
bli kvart 4 hel 5 te år.

6 For de mekte i byre på ryggen.

7 Det komt som hel jorne i løa

8 De å helst kjør som for lyng
Sånn vil du ede lyng om den

• slepte mi ut så fant di lyngja

ude å åd in der di fant in

kydnan fekk 4-5 kg hver te mid-

lagsjev. Eg veid kjø no måje

hver kjør ede om vinteren

9. Ja kreature lige å få nage lyng

Når di stevne inne; men

nage kraftig for å de jikkje

B Lyng som heite.

1 Du som kan slippe sauer løver

dei sleppede ut så snart her va

halbart heile vinteren; men

de andre kreature blei kjø slept

ut om vinteren, endå de godt

kunne ha jenge an i godt ves-

å isor med unghretur.

Når folk he for nok så å der ingjen
nå som store lynn. Arbeidona
å for dyr. Ette slutten å seinste
krig å der kje tale om slikt.
Lynn å nøyfor, he aller vore aut-
entem da så å te for hel te beide.

II Masing

Her i bygda he ingjen brukt mose
å noen slag te for i mannsminne

2609

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING